

KUTSESTANDARD

Taimekasvataja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetuse	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Taimekasvataja, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Taimekasvataja on oskustöötaja, kes töötab põllumajandusettevõttes. Tema põhilisteks tööülesanneteks on külvipinna ettevalmistamine, külvamine, põllumajandusliku maa ja kultuuride hooldamine, põllukultuuride koristamine, sööda varumine, säilitamine ja müügi ette valmistamine. Töötamine põllumajandusettevõttes eeldab heade põllumajandustavade järgimist ja tegutsemist viisil, mis tagab ohutu toidu ja sööda tootmise. Ta töötab nii üksi kui meeskonnas ja võtab talle antud volituste piires iseseisvalt vastu oma tööd puudutavaid otsuseid. Töö eeldab suhtlemist kolleegide, klientide jt. Taimekasvataja töö toimub nii sise- kui välitingimustes, vajadusel ka puhkepäevadel ja riiklikel pühadel ning öisel ajal. Ohuteguriteks töös on sundasendis töötamine ja kokkupuude erinevate allergeenidega (taimekaitsevahendid, tolm, pesu- ja desinfektsioonivahendid jm). Peamisteks töövahenditeks on põllumajandusmasinad, farmiseadmed ja -tarvikud (sh infotehnoloogiline riist- ja tarkvara). Kutsealas on ka taimekasvatustootja, tase 5 kutse. 5. taseme taimekasvatustootja on erialase ettevalmistuse ja töökogemusega spetsialist, kes planeerib, analüüsib, korraldab ja vastutab taimekasvatuse tootmise eest.
A.2 Tööosad A.2.1. Põllu- ja rohumaa kultuuride kasvatamine A.2.2. Põllukultuuride koristamine ja säilitamine A.2.3. Rohumaakultuuride koristamine ja säilitamine A.2.4. Põllumajandusmasinate hooldamine ning remontimine
A.3 Kutsealane ettevalmistus 4. taseme taimekasvatajal on üldjuhul läbitud erialane kutseõpe ja/või töökohal omandatud kutseoskused. Taimekaitsevahenditega töötamine nõuab taimekaitsetunnistust vastavalt taimekaitseseadusele. Töötamine liikurmasinatega nõuab juhtimisõigust vastavalt liiklusseadusele.
A.4 Enamlevinud ametinimetused Põllumajandustöötaja, taimekasvataja, traktorist, andmete sisestaja, tehnika operaator, biotehniliste süsteemide spetsialist.
A.5 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks puuduvad.
A.6 Tulevikuoskused Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab

Tulevikuvaates on järjest olulisemad ajakohased teadmised keskkonnasäästlikust, sh taastavast- ja mahepõllumajanduslikust tootmisest, kliimamuutustest ja taimetervisest ning taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamisest. Oluline on tunda ja kasutada nii täppisviljeluslahendusi kui muid infotehnoloogilisi rakendusi. Samuti on vaja arendada suhtlus- ja kommunikatsioonioskust.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Taimekasvataja, tase 4 kutsestandard koosneb üldoskustest B.2 ja kohustuslikest kompetentsidest B.3.1-B.3.4. Kutse taotlemisel on nõutud nende kõigi tõendamine.

B.2 Taimekasvataja, tase 4 üldoskused

Tegevusnäitajad

1. Järgib tööd tehes asjakohaseid juhiseid, nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt.
2. Järgib oma tegevuses keskkonnakaitsega seotud eeskirju, standardeid, juhiseid, seadusi ja tavaid.
3. Hindab ettevõtte (inimtegevuse) mõju ökosüsteemile, keskkonnale ja selle kestlikkusele.
4. Mõistab ringbiomajanduse põhimõtteid ning arvestab nendega oma töös.
5. Teab otseturustamise ja "Talust taldrikule" põhimõtteid.
6. Mõistab ja kasutab toote, seadme vm kasutusjuhendit, saab aru toote kokkupanemise joonistest, kasutusviisidest jmt.
7. Jälgib, et tema tegevus oleks vastavuses tööülesannete suuliselt või kirjalikult kokkulepitud järjekorra ja sisuga.
8. Kasutab oma tegevuses enda ja teiste tervist säästvaid tööviise ning järgib ohutusnõudeid.
9. Peab puhtust ja korda ning hoiab ja kasutab teiste inimeste, organisatsiooni ühiskonna ja loodusvarasid (materjalid, seadmed, maafond jmt) hoolivalt ja otstarbekalt.
10. Teavitab kolleege ja ülemusi probleemidest ja mittevastavustest.
11. Valib tööülesandest lähtudes sobivaima viisi töö tegemiseks, probleemi lahendamiseks või eesmärgi saavutamiseks.
12. Ajakohastab ettenägematute sündmuste korral oma käitumist või tegutsemist, et tegevus saaks jätkuda võimalikult tavapärasel moel.
13. Teeb ühiste eesmärkide nimel tõhusat koostööd, mõistes oma ja kolleegide rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärselt ja koostööd soodustavalt.
14. Koostöös tööandjaga analüüsib oma teadmisi ja oskusi, määratleb koolitusvajaduse ja leiab võimalusi oma arengueesmärkide saavutamiseks, osaledes erialaüritustel, koolitustel, kutseühingute tegevuses ning lugedes erialakirjandust.
15. Oskab hinnata oma tundeid, mõtteid ja käitumise tagamaid ning reguleerida neid kriitilistes situatsioonides.
16. Säilitab keerukates olukordades rahu ega kaota enesekontrolli.
17. Käitub tasakaalukalt ja läbimõeldult nii enda kui ka teiste tugevate tunnete (rõõm, kurbus, viha, hirm, pettumus jmt) korral; vajaduse korral jagab muret asjakohaste inimestega ja otsib abi.
18. Annab õnnetuses osalenule, haavatule, terviserikkega inimesele või loomale või muul moel kannatanule esmast meditsiinilist abi kuni arsti saabumiseni.
19. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 ja tööks vajalikul tasemel ühe võõrkeele erialaterminoloogiat (vt Lisa 1).
20. Mõistab ja kasutab digitaalseid süsteeme, tööriistu ja rakendusi ning töötleb digitaalset teavet algtasemel kasutaja tasemel (vt Lisa 2).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Põllu- ja rohumaa kultuuride kasvatamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad

1. Mõistab mullaproovide võtmise meetodikat, mullaanalüüsi vajadust ja tulemuste kasutamist; vajadusel võtab mullaproovid vastavalt juhistele, arvestades proovitulemuse eesmärki (bioloogiline mitmekesisus ja toiteelemendid).
2. Koostab viljavaheldusplaani vastavalt juhistele, arvestades vahekultuuride kasvatamise vajadust, lähtudes mulla omadustest ja jätkusuutliku aineringluse põhimõtetest.

3. Valmistab maa külviks ette (sh künnab, randaalib/koorib, kultiveerib, äestab, libistab, rullib), lähtudes juhistest.	
4. Hindab visuaalselt seemnete kvaliteeti ja arvutab külvisenormi enne külvi.	
5. Seadistab külvil kasutatava tehnika, järgides juhiseid; külvab, valides vastava kultuuri seemned.	
6. Seadistab väetamisel kasutatava tehnika, väetab põllukultuure, arvestades määratud väetusnorme, keskkonna piiranguid.	
7. Seadistab hooldustöödel kasutatava tehnika; teeb kasvuaegseid hooldustöid (äestamine, reavahede harimine), arvestades kasvatavat põllukultuuri ja selle kasvufaase.	
8. Töötleb seemneid taimekaitsevahenditega (puhib) vastavalt juhistele; teeb taimekaitsetöid vastavalt juhistele, teeb taimekaitsetöid vastavaltjuhistele, arvestades integreeritud taimekaitse ja keskkonnavalaseid nõudeid.	
B.3.2 Põllukultuuride koristamine ja säilitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad	
1. Määrab küpsusfaasi; seadistab koristustehnika vastavalt juhistele, koristab ja veab saagi põllult.	
2. Kuivatab ja vajadusel sorteerib saagi vastavalt juhistele; valmistab hoidla ette saagi hoiustamiseks; ladustab saagi hoidlasse, arvestades hoiustamiseks ja säilitamiseks vajalikke nõudeid; võtab seemneproovid vastavalt juhistele.	
B.3.3 Rohumaakultuuride koristamine ja säilitamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad	
1. Määrab kasvufaasi; seadistab söödavarumise tehnika vastavalt juhistele.	
2. Niidab, vaalutab, kaarutab; hindab niite niiskusesisaldust; sileerib niiduse, pressib heina või silomaterjali vastavalt juhistele.	
3. Valmistab hoidla ette sööda hoiustamiseks; ladustab ja hoiustab sööda vastavalt keskkonnavalastele nõuetele; võtab söödaproovid vastavalt juhistele.	
B.3.4 Põllumajandusmasinate hooldamine ning remontimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad	
1. Kontrollib masinate ja seadmete töökorrasolekut ning hooldab neid vastavalt juhistele ja keskkonnavalastele nõuetele.	
2. Valmistab masinad ja seadmed ette hooajatöödeks ning hoiustamiseks vastavalt juhistele, järgides keskkonnavalaseid nõudeid.	
3. Määrab ja hindab tööseadmete kuluosade seisundit ning vajadusel asendab ja/või remondib vastavalt juhistele, järgides keskkonnavalaseid nõudeid.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-29102024-2.6/3k
2. Kutsestandardi koostajad	Madis Ajaots, OÜ Rannu Seeme Henrik Klammer, OÜ Voore Farm Margus Lepp, Vändra AS Miralda Pavel, Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool Kaisa Vahtmäe, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda Taavi Võsa, Maaelu Teadmiskeskus Meelis Värnik, Põllumeeste Ühistu KEVILI
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	31
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	29.10.2024
6. Kutsestandard kehtib kuni	28.04.2025
7. Kutsestandardi versiooni number	3
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6111 Põllusaaduste ja köögiviljakasvatajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4

C.2 Kutsenimetused võõrkeeles	
Inglise keeles	Farm-worker, EstQF Level 4
Vene keeles	Работник сельского хозяйства
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamiskaala	